

HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

104. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Pirjo Markkola

Toimitussihteeri: Veikko Kallio

Toimittajat: Tiina Kinnunen, Marko Lamberg, Kimmo Rentola, Marko Tikka

Hallitus: Pirkko Leino-Kaukiainen (pj.), Heikki Talvitie (vpj.), Pauli Kettunen,

Tuomo Lappalainen, Katariina Mustakallio, Harri Rinta-aho

Ulkoasu: Heikki Kalliomaa

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Pirjo Markkola, Historiantutkimuksen ajankohtaisuus

1

Snellman

Marja Jalava, Kansakunnan miestä muokkaamassa
Raimo Savolainen, J. V. Snellman kansakunnan käsikirjoittajana

5

20

Historian totuus

Irma Sulkunen, Mikä historiassa on totta? Kansallisen historian myytit ja todellisuus

30

Kolumni

Sirpa Käbkönen, Naisten ja lasten jatkosota – erillistä vai yhteistä?

36

Suomalaiset sotilaat maailmalla

Jussi Jalonen, Magersfonteinin miehet. Skandinaviska Kåren -komennuskunnan suomalaisvapaehtoiset buurisodassa 1899–1902
Tuomas Hoppu, Lojalisuus Venäjää kohtaan ensimmäisen maailmansodan aikana

38

56

Keskustelua

Tiina Kivinen, Opettaako historia mitään?

66

Syväluotaus

Matti Peltonen, Sata vuotta protestanttista etiikkaa ja kapitalismin henkeä

70

Arvosteluja

Jussi Hanska, Kristuksen sijaiset maan päällä? Paaviuden historiaa apostoli Pietarista Johannes Paavali toiseen; Simo Heininen, Ihmistä suurempi. Paaviuden historia; Christian Krötzel, Pietarin ja Paavalin nimissä. Paavit, lähetystyö ja Euroopan muotoutuminen 500–1250 (*Jukka Korpela*)

75

Suomen maatalouden historia I–III (*Oiva Turpeinen*)

79

Ritva Kylli, Kirkon ja saamelaisten kohtaaminen Utsjoella ja Inarissa 1742–1886 (*Hannu Mustakallio*)

83

Kalevi Ahonen, From Sugar Triangle to Cotton Triangle: Trade and Shipping between America and Baltic Russia, 1783–1860 (*Auvo Kostiainen*)

87

Marja Jalava, Minä ja maailmanhenki. Moderni subjektiksi kristillis-idealisisessa kansallisajattelussa ja Rolf Lagerborgin kulttuuriradikalismissa n. 1800–1914 (*Marja Tuominen*)

88

Elina Katainen, Tiina Kinnunen, Eva Packalén ja Saara Tuomaala (toim.), Oma pöytä. Naiset historiankirjoittajina Suomessa (*Antero Heikkiinen*)

91

Eila Linnanmäki, Espanjantauti Suomessa: influenssapandemia 1918–1920 (*Minna Harjula*)

93

Lars Gyllenhaal – Lennart Westberg, Svenskar i krig. 1914–1945 (*Mauno Jokipii*)

95

Vjatseslav Nikonov, Molotov: Molodost (*Tuomo Polvinen*)

96

Gerrard Graig, The Foreign Office and Finland 1938–1940. Diplomatic sideshow (*Pekka Harttila*)

100

Tapio Bergholm, Sopimusyhteiskunnan synty I. Työehtosopimusten läpimurrosta yleislakkoon. SAK 1944–1956 (*Aarne Mattila*)

101

Jukka Koivisto, Etulinjasta Etelärantaan. Päiviö Hemmäläisen poliittinen toiminta vuoteen 1962 (*Vesa Vares*)

103

Markku Mansner, Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa. Suomen Työnantajain Keskusliitto 1980–1992 (*Tapio Bergholm*)

105

Tiedemaailma

Palkittuja

107

Historiallisen Aikakauskirjan keskustelut verkossa

107

Kirjoittajat

108

Notes on the contents

108

Kansi: J. V. Snellman. Oskar Nylanderin maalaama muotokuva (1846). Pohjalainen Osakunta (Matti Ruotsalainen); J. L. Snellman (o.s. Wennberg). Museovirasto.